

۶. عنوان کتاب: فرهنگ توصیفی اصطلاحات امنیت

درباره کتاب: پس از آنکه در رهیافت به اهداف طرح جامع مطالعات امنیت اجتماعی توفیق یافتیم تا قدمی را در بومی‌سازی مبانی و ادبیات نظری امنیت اجتماعی برداریم، شورای علمی و راهبری گروه پژوهشی جامعه و امنیت به ضرورت داشتن دانشنامه یا دایرةالمعارف در حوزه امنیت در این مجموعه تحقیقاتی واقف شد. البته در حد فرهنگ لغات در سطح کشور تلاش‌های ارزشمندی انجام گرفته است، اما در حوزه مطالعات امنیتی با هدف و رویکرد بومی‌سازی در حد و قواره دانشنامه، کار اساسی صورت نگرفته است. به همین دلیل طرح تدوین دانشنامه جامع امنیت به تصویب رسید اما چون دانشنامه تلاشی علمی و پژوهشی است که در زمانی طولانی نتیجه می‌دهد، بنابراین در برنامه کوتاه مدت برای رفع نیازهای اولیه حوزه مطالعاتی امنیتی، طرحی علمی پژوهشی در حد فاصل فرهنگ لغات و دانشنامه (دایرةالمعارف) تحت عنوان فرهنگ توصیفی اصطلاحات امنیت تعریف شد که در آن فراتر از یک تعریف و توضیح لغت و کمتر از یک مقاله به واژه‌ها و اصطلاحات پرداخته می‌شود. برای تهیه این فرهنگ با بررسی‌های فراوان و همه‌جانبه، اندیشمند و محقق توانا در حوزه امنیت پژوهی جناب آقای فرزاد پورسعید انتخاب شد.

برای گزینش مداخل، گروهی شامل آقایان دکتر اصغر افتخاری، دکتر قدیر نصری، دکتر علی عبدالله‌خانی، سعید مجردی، و محمدعلی مینایی تعیین شدند. از بین حدود ۴۰۰ مدخل پیشنهادی، ۱۲۰ مدخل انتخاب شد. دارا بودن دسته‌بندی مفهومی، از ویژگی‌های این فرهنگ است، به‌طوری‌که از ابتدا دسته‌بندی چهارده‌گانه آن در شورای علمی و راهبری گروه پژوهشی جامعه و امنیت بر اساس تحقیقات طرح جامع مطالعات امنیت اجتماعی تعیین و به تصویب رسید. این دسته‌بندی چهارده‌گانه شامل: مفاهیم پایه‌ای امنیت، رویکرد اقتصادی به امنیت، مطالعات امنیت داخلی، امنیت بین‌المللی، رویکرد راهبردی به امنیت، رویکرد نظامی به امنیت، رویکرد اطلاعاتی به امنیت، پست مدرنیسم و امنیت، امنیت منطقه‌ای، امنیت پایدار، امنیت اجتماعی، رویکرد کانستراکتیویستی، امنیت انسانی و امنیت هستی‌شناختی می‌باشد. البته در این کتاب تنها به هفت دسته و خوشه مفهومی به شرح زیر پرداخته شده است: مفاهیم پایه‌ای امنیت، رویکرد اقتصادی به امنیت، مطالعات امنیت داخلی، امنیت بین‌المللی، رویکرد راهبردی به امنیت، رویکرد نظامی به امنیت و رویکرد اطلاعاتی به امنیت. فرهنگ توصیفی اصطلاحات امنیت با رویکردی بومی، و با ایجاد ادبیات و مفاهیمی مشترک از واژه‌ها و اصطلاحات امنیت نقشی بنیادین در مطالعات امنیتی بومی ایفاد خواهد کرد. گروه پژوهشی جامعه و امنیت، رسالت تدوین دانشنامه (دایرةالمعارف) بزرگ امنیت را برعهده داشته و در دستور کار خود قرار داده است.